

[Arnfast.]

Jeg ville gerne have sagt meget mere om dette, men dels er der sagt en hel del, dels har jeg på fornemmelsen, at denne sal skal ryddes med henblik på aftenforestilling, så derfor vil jeg nøjes med at slutte med at sige, at ministeren har fremhævet fra denne sæson en af de nye succeser, der hedder »Den poetiske Raptus«. Jeg vil gerne sige, at det, jeg har sagt her om at støtte ministerens bestræbelser, ikke er nogen politisk raptus. Vi ønsker i centrum-demokraterne at give ministeren, teatret, dets ledelse og medvirkende et tilsagn om samarbejde, et samarbejde, hvor vi tager vort ansvar og de yder deres til bevarelse af de fire kunstarters kongelige skueplads.

Litten Hansen (VS):

Jeg vil gerne starte med at takke for ministerens redegørelse, som indeholder et meget klart krav om, at Det kgl. Teater ikke gøres til et spørgsmål udelukkende om økonomi, men om en politisk stillingtagen til det, der efterhånden er blevet gjort til problemet Det kgl. Teater.

Vi har faktisk heller ikke ret meget lyst til at diskutere Det kgl. Teater på det plan, som debatten er blevet ført på fra visse sider, specielt i dele af pressen og i fremskridtspartiets agitation omkring disse spørgsmål, men vi kan jo dårligt undlade at tage ordet i denne debat, og det er da heller ikke, fordi vi ikke har visse synspunkter med hensyn til opretholdelse og drift af Det kgl. Teater, for det har vi.

Men hvis debatten får lov til at løbe, som den har gjort gennem længere tid, så må man, som også ministeren gør, stille spørgsmålet: vil man have Det kgl. Teater, eller vil man ikke have det?

I årevis har det dalret, fordi man – og det er politikerne, jeg taler om – ikke kunne beslutte sig til, hvad man ville: skulle det deles i to eller tre huse, ballethus, operahus og teaterhus, eller skulle man fortsætte som hidtil med den irrationelle produktionsform og kæmpeadministration og de uhensigtsmæssige bygninger og meget mere? Alt det har nemlig gjort, at Det kgl. Teater er blevet et taknemligt objekt for alle hånde hetzmageri, men det kedelige ved en hetz er jo altid, at den forfladiger problemstillingerne. Eksempler herpå i den aktuelle situation er der desværre rigeligt af.

Der tales om stjernegager og kæmpelønninger. VS er modstander af disse store lønninger. Vi mener generelt, at det er for galt, når et

menneske tjener 210.000–250.000 kr. om året for at passe sit job. Det gælder, hvad enten man er balletmester, operasanger, departementschef eller på anden måde offentligt ansat, men det gælder også, hvis man f. eks. er direktør for et privat teater, og det gælder også, hvis man er direktør i Landmandsbanken – en sådan tjener ganske vist 2–3 gange mere.

Hvorfor taler fremskridtspartiet aldrig om den slags høje lønninger, som man tjener f. eks. i det private erhvervsliv? Det er lykkedes at skabe en myte om de offentligt ansatte som pengepugere og lønførende på alle områder. Det er jo ikke rigtigt. Det er selvfølgelig en populær myte, men det bliver den ikke til sandhed af. Og det er lige nøjagtig den slags hetz, som altså nu køres mod Det kgl. Teater og dets ansatte.

Det er desværre rigtigt, at der er nogle få stykker, der tjener alt for mange penge på Det kgl. Teater, men der er til gengæld adskillige og alt for mange, der tjener alt for få penge, og som i virkeligheden er betydelig dårligere lønnet end alle mulige andre faglærte. Hr. Lysholt Hansen var inde på det, da han talte om det tekniske personales lønninger, om skræddernes lønninger, som er helt urimelig lave. Blandt skuespillerne er der efterhånden kun en halv snes stykker, tror jeg, som har de store lønninger, som er fast ansatte; langt de fleste er ansat på årskontrakter eller oven i købet produktionskontrakter, og langt de fleste har gager, der ligger mellem 12. og 31. lønramme, dvs. mellem 74.000 og 110.000 kr. om året. Så kan man jo spørge, om det er så urimelig høje lønninger.

Jeg mener ikke, man kan sige, at det er skuespillerne, der sluger lønningerne, og nogenlunde tilsvarende regnestykker kan man opsætte for de fleste, der er ansat på operaen, i kapellet og ved balletten, som dog har lidt andre forhold på grund af erhvervets særlige karakter. Men det er da rigtigt, at det er dyrt, meget dyrt, og det er da klart, at det koster penge at lønne et orkester med 106 medlemmer eller en ballet med 80–90 dansere osv. osv. Men skal det være økonomien, som bestemmer, om denne debat skal slutte med spørgsmålet, om man vil have Det kgl. Teater, eller man ikke vil have det?

Hvis man ikke vil have det – og her taler jeg specielt om fremskridtspartiet – så kunne det være meget rart at få det frem og på bordet, så man kunne blive fri for dette partis hykleriske